

Foto: John Gulløv

UDSAT FOR KRITISKE BLIKKE

– om minoritetsdanske unges tryghed og marginalisering i byen

Af John Gulløv, Vibe Larsen og Üzeyir Tireli

Denne artikel undersøger på baggrund af en igangværende bydelsundersøgelse, hvad tryghed og fællesskab betyder for en gruppe unge minoritetsdanskere i København. Den handler om, hvad deres opfattelser af tryghed i lokale fællesskaber betyder for, hvordan de ser på storbyen, deres boligområde og deres status som minoritetsdanskere. Artiklen indkredser baggrunden for og karakteren af deres fællesskab og belyser nogle af de marginaliseringsprocesser, der sker i byen, og diskuterer, hvordan socialpædagogisk byarbejde kan støtte de unges udvikling i trygge miljøer og samtidig modvirke, at deres minoritetsstatus fører til øget geografisk isolation i storbyen.

BYDEL SOM TRYGHEDSZONER

De seks unge, som vi beskæftiger os med, kommer i den samme fritids- og ungdomsklub¹⁾. Undertagen én bor de alle i et socialt boligbyggeri med grønne arealer med legepladser og hyggezoner. Det er fra 1940'erne og indeholder 450 lejligheder i fireetages boligblokke og 100 toetages rækkehuse. En fjerdedel af beboerne er på overfør-

selsindkomst, halvdelen har lav indkomst med begrænset forbrugsevne og en tredjedel har anden etnisk baggrund end dansk. De fleste af de 20-25 unge, der benytter den lokale klub, har minoritetsdansk baggrund og er det, professionelle typisk betegner som ”søde”. Andre af områdets unge bruger en større ungdomsklub uden for nærområdet eller færdes i gademiljøer i og uden for området. Bebyggelsen grænser op til områder med banderelateret kriminalitet. Det giver anledning til bekymring blandt pædagoger og myndigheder, hvorfor klubberne er normeret til kriminalpræventivt arbejde i form af gadeplansarbejde.

Boligområdet har træk til fælles med de områder, som udpeges i Ghettoplanen (2019). Der er kriminalitet i området, og vi hører om tilfælde med vold og skyderier, ildspåsættelser og bilafbrændinger. Nogle af disse forhold ligger lidt tilbage i tiden, og situationen er aktuelt (efteråret 2019) bedre end før.

De unge ser ikke området som utrygt og belastet. Som en af pigerne, Hafsa på 14 år, forklarer:

”Jeg ser det ikke som en ghetto. Jeg ser det (...) mere som sådan familienabolaget i stedet for, sådan, du ved, det der med, når der så er Ramadan og Eid og

sådan noget, så deler alle folk med hinanden, og du ved, det er nabo og familie, og folk sidder med hinanden og snakker med hinanden tværs over. Og du ved, det er ikke sådan noget med ghettoer, hvor der er alle mulige [problemer]. Det synes jeg ikke. Det kan godt være, at der foregår nogle ting her, men det gør det jo ikke til en ghetto.”

I vores interviews fremhæver de unge en stærk tilknytning til området, og her fremstår klubben og bebyggelsen som vigtige omdrejningspunkter i deres liv: De mødes i klubben, på fodboldbanerne, på kunstgræsbanen, og de spiller fodbold eller hænger ud sammen. Zakaria, der er 16 år gammel, og hvis forældre kom til Danmark fra Sydøstasien, forklarer:

”Jeg elsker det her område. Jeg er kommet på besøg her, fordi min fætter han bor her. Jeg synes, det her er et trygt område – i hvert fald i forhold til mine venner. Det er det, jeg synes.”

Gennem hans beskrivelse fremstår stedet næsten idyllisk:

”Der er en legeplads derovre, hvor små børn kommer [...] og så er der endnu en legeplads, så er der en lille boldbane og en basketballbane. Og så er der et lille klatrestativ, hvor man kan kravle op. Og så er der også en Netto lidt mere nedad, tæt ved stationen. Og så er der en kiosk derovre. Og så er der også en lille pizzabutik derovre, hvor man kan købe pomfritter eller shawarma eller en pizza.”

Vi ser gennemgående i vores materiale, at de unge foretrækker at komme steder, de oplever som rummelige og accepterende overfor deres families livsformer og deres egen adfærd, og hvor der er afslappede og spontane muligheder for at mødes og lave noget sammen. Det er steder, hvor man ikke behøver at være forsigtig og påpasselig, når man mødes. Gennemgående spiller lokaltilknytning og trivsel en vigtig rolle for de unge. Det ser vi på mange måder som her, hvor den 16-årige Tesfamichael med østafrikanse forældre siger:

”Jeg synes, det er et godt kvarter. Alle kender hinanden. Nogle gange så er vi sammen. Nogle af dem er naboer, så bor vi i samme område, så mødes vi på den der kunstgræs om sommeren, og så spiller vi fodbold.”

Det enkle og uproblematisk skal naturligvis ikke

kun tages for pålydende. Der er andre udfordringer, men udsagnene viser, at det har stor betydning, at deres venner, naboer og familier har mødesteder, og at lokalområdet opleves som et fællesskab. Selv om deres forældre har forskellige sproglige og kulturelle baggrunde i Sydøstasien, Mellemøsten og Afrika, indtager de selv en selvfølgerlig plads i et meningsfuldt fællesskab. Så selvom boligområdet fremstår problematisk målt ud fra boligstandard, kriminalitet og andre sociale velfærdsindikatorer, er det fra deres perspektiv rigt på social, kulturel og religiøs rummelighed. Derfor vil de også gerne bo her, når de bliver voksne. Tesfamichael siger:

”Jeg vil gerne flytte hertil, eller jeg bor her allerede, men når jeg fylder 18 år og skal flytte (hjemme fra), så ville jeg bo her selv i det her område ved siden af mine forældre. (...) Det er stille og roligt, og du har vennerne tæt på, og du har levet i mange år i det her område”.

Kriminalitet synes ikke at præge de unges opfattelse af området, og de frygter ikke for selv at blive udsat for noget. Det kan netop hænge sammen med den beskyttelse, de oplever, der er i det lokale fællesskab. Noget tilsvarende finder man i sociologen Hakan Kalkans (2018) studie af unge kriminelle på Nørrebro i København. Han viser, hvordan selv de mest hårdkogte bandemedlemmer har en solidaritet med de ikke-kriminelle beboere, de kender gennem deres opvækst. Det vil sige, at sociale fællesskaber og kendskab til hinanden inden for et bestemt boligområde reelt kan være tryghedsskabende for dem, der bor i og føler tilknytning til området, samtidig med at mennesker, som ikke omfattes af denne tillidspagt, kan være og føle sig betydeligt mere udsat.

Der bor også majoritetsdanskere i området, men de er enten så rummelige, at de indgår i tillidspagten, eller også holder de sig for sig selv. Som Tesfamichael siger, da han bliver spurgt til, om der er unge danskere i nabolaget:

”Jeg tror faktisk ikke, der bor nogle. Der bor et par danskere, jeg tror kun en dansker eller et par, men de er ikke der, hvor vi er, som er på kunstgræs. De er mere sammen med deres egne venner et eller andet sted.”

Når de majoritetsdanske unge er usynlige eller fraværende i klubben og i boligområdet, viser det, hvordan strukturelle sorteringsdynamikker spiller ind på beboersammensætningen i byens forskellige områder.

Således kan man se en tendens til, at det, der engang var moderne arbejderboliger, gradvist er blevet til socialt belastede og ghettolignende områder, der opleves som utrygge for majoritetsfamilier fra middelklassen og får dem til at søge mod andre områder med højere levestandard. Men som interviewene her indikerer, skaber den slags segregerede bevægelser også nogle frirum, hvor man som minoritetsdanser ikke konstant bliver mindet om sin marginaliserede position og status. Det er sorteringer, som både gør sociale skel synlige i byrummet, og samtidig hjælper de marginaliserede unge til at ignorere de uligheder og statusforskelle, de må leve med i hverdagen.

KLUBBEN SOM TRYGHEDSRUM

Det er på den baggrund, at vi vil se nærmere på, hvilken rolle majoritets- og minoritetsudpegninger spiller for de unge i den lille klub. Der er et konkurrerende klubtilbud i form af en langt større ungdomsklub uden for boligområdet. Her kommer både unge med minoritets- og majoritetsbaggrunde og unge fra villakvarterer og sociale boligbyggerier. Vi skal ikke her komme nærmere ind på den store klub, men blot fremhæve, at de unge i den lille klub har fravalgt den. Deres fravalg er interessant, fordi det kan være med til at kaste lys over, hvordan deres oplevelser af tryghed, sociale distinktioner og usikkerhed er med til at strukturere deres liv og bevægelser i byen.

Ligesom når det gælder byområdet, fremhæver de unge i vores observationer og interviews det gode miljø i klubben og i særdeleshed, at de føler sig accepteret og anerkendt her. Aster på 15 år forklarer:

"Fællesskabet er også rigtig stærkt (...) alle hilser på alle, selvom du kender dem eller ej (...). Første gang jeg var der, selvfølgelig var jeg nervøs. Hvordan var det egentlig? De var rigtig imødekommende og tog én med åbne arme. (...) Og så også det her med, alle kender hinanden, også fordi det er så småt, så er der ikke nogen, der kan gemme sig andre steder (...). Her, der er rigtig godt fællesskab, fordi vi er så tæt på hinanden."

Også Canab på 14 år foretrækker den lille klub, selv om den har færre tilbud:

"Klubben er meget lille. Men det er bedre, at det er lille, end det er større. Selvfølgelig det er bedre, du kan flere ting, når det er større. Men her fx, når det er mindre, så er det, som om du skal lære folk at kende: Du kommer til at lære folk at kende lige meget hvad. Fx hvis du gik [i en stor klub], så tog det dig lidt tid for at lære de fleste at kende. Du måske lærer dine venner [at

kende] kun og måske nogle lærere og nogle andre personer, men det er heller ikke, fordi du [kender alle], som vi gør."

Alle i klubben fremhæver fællesskabet, men ingen fremhæver eller taler om, at klubben reelt fremtræder som et minoritetsdansk fællesskab, ligesom det heller ikke angives som forklaring på, at de synes fællesskabet er godt. Der er heller ikke nogen, der synes at undre sig over, at der ikke er nogen majoritetsdanske unge.

Klubben giver til gengæld de unge muligheder for at udfolde sig i et anerkendende miljø, hvor de ikke behøver at forholde sig til spørgsmål om etnisk og social status. Det vil sige, at netop de unge, som ikke bryder sig om at blive (negativt) vurderet af majoritetsblikke, kan opleve at være trygge i fraværet af minoritetsudpegninger, eller som Hafsa fx udtrykker det:

"Mit yndlingssted, det vil jeg sige, det er klubben, også fordi jeg føler mig tryk i klubben, og det er folk, jeg kender rigtig godt og du, sådan..., du bliver ikke kritiseret for hvilken ..., du kan være dig selv. Rent ud sagt, du kan være dig selv."

Eksemplet tegner et billede af, at trygheden også beror på fravær af kritiske kommentarer. Flere steder i det samlede materiale møder vi beskrivelser af, at det kan være belastende at færdes andre steder i byen pga. den større risiko for at møde fordomme. Med deres minoritetsdanske baggrund har de alle oplevelser med mistro og modvilje, når de bevæger sig ud i

Arkivfotos: Pelle Rink

byen. Det er imidlertid også oplevelser, der er med til at forene dem. Det betyder, at deres fællesskaber i klubben og lokalområdet ikke kun må ses ud fra, hvad det rummer og tilbyder dem, men også som en reaktion på den utryghed eller det ubehag, de oplever, når de er på udebane andre steder i byen. Det betyder, at de ikke nødvendigvis er forenet af fælles kulturelle, religiøse og etniske forudsætninger og værdier, men snarere af, at deres fællesskab i klubben og boligområdet fungerer som et frirum fra andres fordomme. Denne udlægning bliver yderligere styrket, når man sammenholder det med, at deres fællesskab ikke er præget af de distinktioner mellem fx alder og uddannelsesniveau, der ellers spiller en vigtig rolle for grupperinger i ungdomsmiljøer.

UTRYGHED SOM MOTIVATIONSFAKTOR FOR TRYGHEDSINVESTERINGER

De unges erfaringer og oplevelser med at blive set på som fremmede gør, at de skelner mellem steder, hvor de føler sig mere eller mindre accepterede og trygge. Der er nogle steder, fx Nørrebro, Strøget og Fiske-torvet, de af og til tager hen med deres venner. Det er steder, hvor de ikke skiller sig særligt ud, fordi der færdes mange slags mennesker. Til gengæld er der andre steder, hvor de vil skille sig ud og derfor helst undgår, fx Østerbro og Hellerup. Groft sagt undgår de velstående områder med en høj boligstandard præget af majoritetsdanskere. Det er ikke steder, hvor Aster vil bo, som det fremgår af den følgende dialog:

Interviewer: *Hvor finder man de bedste lejligheder og boliger?*

Canab: *Nok Hellerup eller derved af.*

Aster: *Jeg vil mene, det er her, hvor vi bor for at være ærlig. Fordi det er ikke nok med, at det bare er sådan gode boliger. Det skal jo også være fællesskabet, hvordan det er og folk omkring én. Så det kan ikke være rigtigt, hvis folk omkring én er onde, og man så bor et rigtigt rigt sted... Så er der jo ingen grund til, at du bor der. Hvorimod her, det kan godt være, at det er ikke så rigt et sted, men alle kan være sig selv. Folk taler med folk, man ringer på folk og siger, "kan du komme ud?". De kommer ud og sådan nogle ting. Så man har et rigtig godt og stærkt fællesskab her.*

Eksemplet illustrerer, at de unge fornemmer de etniske og sociale skel i København, som betyder, at nogle steder opleves accepterende, mens andre steder er ubehagelige; steder, hvor "folk omkring én er onde", som Aster formulerer det, hvilket vil sige fordomsfulde eller afvisende over for minoritetsdanskere.

FORSKELSBEHANDLING

Som fremhævet af Gilliam (2009, 2018) forekommer etnisk og racistisk forskelsbehandling både i institutioner, i det offentlige rum og i medierne. Det er også noget de unge, vi taler med, har oplevet, som her Zakaria:

"Jeg har prøvet at blive diskrimineret. (...) Jeg synes, vi kunne blive behandlet en smule bedre. Fordi der er sådan på en måde en direkte racisme, føler jeg, i Danmark. Hvordan skal jeg sige det her? Jeg kan ikke huske nogle eksempler, men det er der."

Det er typisk, at de unge oplever, at der er forskelsbehandling og diskrimination, men at det ofte sker på diffuse måder, som de har svært ved at sætte fingeren på. Når de giver eksempler, handler det fx om deres etniske og religiøse tilhørsforhold; problematiseringer af deres livsform, kønsroller og kultur som "gammeldags" og lignende. Som i følgende eksempler: Aster: *"Der er måske små kommentarer, det kan være sådan noget som, jeg har f.eks. hørt pædagoger (...) sige: "Er du blevet tvunget til det (at gå med tørlæde)?" Og det, synes jeg, er sådan en mærkelig kommentar at komme med, fordi hvorfor skulle jeg blive tvunget til det, bare fordi jeg går med det. Så man kan godt blive anset som måske ond eller sådan noget, bare fordi man tror på noget eller går med noget"*.

Forskelsbehandling handler imidlertid ikke kun om religion, eller hvem man er. Det ved de unge uden selv at have prøvet det. De hører fx om steder i nattelivet, hvor deres ældre kam-

merater ikke bliver lukket ind, eller de følger med i indvandrerkritiske debatter på nettet og i mediernes. Her bliver de opmærksomme på andre typer negative og aggressive stemninger, der retter sig mod minoritetsdanskere og dermed det fællesskab, som giver dem tryghed og beskyttelse. Det øger deres bekymring og forstærker oplevelserne af at blive nedgjort og at være i samme båd. Det kommer fx til udtryk i det følgende eksempel. Tesfamichael, hvis familie kommer fra Mellemøsten, har nøje fulgt valgkampen op til folketingsvalget i sommeren 2019 og bekymrer sig om, hvad valget kan komme til at betyde for *"fremtiden, min fremtid, og vores fremtid"*:

Tesfamichael: *"Nye Borgerlige og Stram Kurs, som har en stram udlændingepolitik, og Dansk Folkeparti (...). Stram Kurs de vil have alle og alt ud, som ikke hører til i Danmark, mens Nye Borgerlige siger grænsesstop ift., der må ikke komme flere ind."*

Interviewer: *"Hvad tænker du så, når du hører sådan noget?"*

Tesfamichael: *"Jeg tænker, det er mærkeligt at sige, man må ikke udøve sin religion, fordi det skal man have selv, det kan man ikke bare sige. Og man må ikke have moskeer. Det er ligesom at sige, man må ikke have, hvad hedder det nu, kirker, og den anden, jødedom – ja, synagoger. Eller man må ikke gå med kors, ligesom, vi går jo med tørklæder, pigerne gør."*

Interviewer: *"Bliver du ked af at høre sådan noget?"*

Tesfamichael: *"Nej, men jeg bliver mere, hvad sker der med Danmark i fremtiden? Det er det, jeg tænker mere på fremtiden, min fremtid. Og vores fremtid ift. om det bliver Danmark næste gang [der bliver meget indvandrerfjendsk], om Danmark bliver, som det var før, eller om det bliver helt 360 grader vending."*

Politiske diskussioner og problematiseringer af minoritetsdanskere i aviser og på internetplatforme som de nævnte forstærker usikkerheden og frygten for racistisk chikane og for at blive nedgjort og blive opfattet som uønsket på trods af en udtalt følelse af at være dansk.

TRYGHED OG MOBILITET SOM PÆDAGOGISK UDFORDRING

Afslutningsvis vil vi se nærmere på de pædagogiske udfordringer, der ligger i, at de unges søgen efter tryghed øger deres afhængighed af miljøer, som i et majoritetsperspektiv opfattes som isolerede og som udtryk for en modvilje mod at lade sig integrere. Her er det for det første vigtigt at tage det alvorligt, hvis nogle minoritetsdanske unge oplever, at det at færdes uden for de trygge områder rummer en reel risiko for oplevelser af diskrimi-

nation. For det andet er det vigtigt at diskutere, hvordan man parallelt med at de selv satser på at opbygge tryghedsskabende fællesskaber, kan øge deres muligheder for positiv deltagelse i andre miljøer og sammenhænge. Det fremgår af undersøgelsen, at en almindelig tilgang til at overvinde usikkerhed er at færdes i grupper. Det fremgår også af den undersøgelse, som lingvisten Astrid Skovse (2018) har lavet blandt unge i Odense-bydelen Vollsmose, som kun i begrænset omfang bevæger sig ind i Odenses andre bydele. Selvom strategien med kun at bevæge sig ud af lokalområdet i grupper er forståelig, risikerer den imidlertid at forstærke den negative respons fra omgivelserne og føre til yderligere strukturel marginalisering (se fx Wacquant 2018). Vi mener derfor, at der ligger en pædagogisk opgave i på én gang at etablere og understøtte trygge, anerkendende fællesskaber for minoritetsdanske unge og samtidig støtte og udfordre dem til at søge erfaringer med at overskride deres sociale og geografiske komfortzoner. En udfordring, der ikke bliver mindre af, at der ikke gives garantier for, at majoritetsdanskere reelt vil være imødekommende. Det pædagogiske arbejde må med andre ord rettes mod at hjælpe minoritetsdanske unge til at føle sig trygge og legitime i forskellige bydele, herunder at tackle fordomme og afvisninger. Et vigtigt redskab i den bestræbelse vil være at skabe bekræftende og udviklende mødesteder for unge med forskellig status og baggrund.

Klubben og det socialt anerkendende rum, den skaber, er allerede en god og nødvendig støtte til de unge, der kommer der – ikke mindst takket være dens størrelse, der gør, at pædagogerne og de unge faktisk kender hinanden godt. Men det er, som pointeret, ikke her, de møder velvillige majoritetsdanske unge. Der er i den forbindelse brug for pædagogiske tiltag, som kan overskride barrierer mellem minoritets- og majoritetsmiljøer, og som kan styrke minoritetsdanske unges forbindelser og anledninger til at skabe netværk og færdes i andre dele af storbyen. Det kan ske i skoler og i større klubber, men analysen her peger på, at når først de sociale netværk og distinktioner i et lokalområde er etableret, indretter de unge sig efter det. Det kan derfor være svært at ændre inden for et geografisk afgrænset område.

På trods af mangeårige satsninger på integration i det danske samfund mangler der politisk vilje og ressourcer til mere systematisk at udvikle betingelserne for socialpædagogiske integrationsindsatser, fx i form af 'venskabsklubber' og organiserede møde-

steder, som kan give mulighed for at forberede, etablere og gennemføre relations- og fællesskabsopbygning på tværs af bydele, sociale skel og generationer. Der er en ironi i, at mange skoler i internationaliseringsnavn har etableret venskabskoler verden over, samtidig med at unge med forskellige kulturelle baggrunde og erfaringer aldrig møder hinanden trods få kilometers afstand. Vi peger således på, at der er behov for at opbygge *ligeværdige* mødesteder for unge på tværs af sociale og geografiske placeringer i samfundet såvel som på tværs af kulturelle og religiøse baggrunde.

I forhold til denne opgave er det en udfordring, at de pædagogiske indsatser generelt er stedbaserede og immobile. Pædagoger har ikke ressourcer til at arbejde på tværs af byens sociale og etniske skel. Når minoritetsunges udfordringer i byen blandt andet handler om geografisk isolation, er det ikke løsningen at tvangsflytte dem og opløse deres tryghedsbaser. I stedet må der satses på pædagogiske indsatser, der kan fremme deres sociale, etniske og geografiske mobilitet i byen for herigennem at styrke tillidsrelationer og modvirke sociale og etniske polariseringer. Som det er nu, bliver de unge, som føler sig mest utrygge ved at være minoritetsdanskere i storbyen, gjort afhængige af den tryghed, som de kan finde i afsondrede minoritetsdanske miljøer, og de referencefællesskaber, som bygger på fælles oplevelser af at blive marginaliseret. En dårlig spiral, som forstærker risikoen for øget marginalisering og fejlslagen integrationsindsats.

KONKLUSION

Vi har beskrevet, hvordan unges tilknytning til klub og lokale steder afspejler de komplekse sociale og psykologiske effekter, der er ved at vokse op med minoritetsstatus. Artiklen har ved at vise, hvordan en gruppe unge ser på deres aktuelle situation og steder i et belastet boligområde i storbyen, peget på, at minoritetsunges referencefællesskaber er en hjælp til at finde en meningsfuld plads i en polariseret verden. De unge har imidlertid få muligheder og anledninger til at opbygge andre typer af relationer, og de svageste unge har derfor i særlig grad brug for hjælp til at overvinde utrygheden ved at færdes og bo i København. Deres oplevelser af, hvad der er trygt, farligt og risikofyldt, deres fornemmelse af muligheder uden for det kendte, og deres viden om, hvordan de kan opsøge og få adgang til byens steder og muligheder, har betydning for, om de får mod og grunde til at bevæge sig ud af den lokale tryghedszone.

Samtidig er det vigtigt at understrege, at mobilitet og opløsning af tryghedsfællesskaber i sig selv ikke rummer nøglen til social anerkendelse eller kontakt. De aktuelle tiltag med gentrificering af ghettos og udsatte boligområder kan måske mindske den omgivende samfunds utryghed ved et belastet område, men kan samtidig meget vel forstærke den utryghed og marginalisering, nogle unge føler ved at være udsat for majoritetsfordomme. Det vil kunne forstærke tendenser til at søge sammen med andre, der føler sig i samme udsatte position, og i værste fald søge mod andre – måske mere radikale – marginaliserede fællesskaber. Der er derfor behov for større pædagogisk opmærksomhed på, hvordan cocktailen af udsatte boligområder, minoritetsstatus og social marginalisering kan håndteres for at undgå, at udsathed og social isolation af de svageste bliver selvforstærkende.

John Gulløv ph.d., chefkonsulent og seniorforsker. Ansat ved Københavns Professionshøjskole (KP), Fakultetet for Pædagogik og Samfundsvidenskab. Tilknyttet forskningssatsningen Pædagogik, Ungdom og Urbanitet.

Vibe Larsen ph.d. Docent. Ansat ved Københavns Professionshøjskole (KP), Fakultetet for Pædagogik og Samfundsvidenskab. Faglig leder for forskningsprogrammerne: Pædagogisk arbejde for chancelighed og gode børneliv og Pædagogisk arbejde for udsatte unge og voksne.

Üzeyir Tireli ph.d. og Lektor. Ansat ved Københavns Professionshøjskole (KP), Fakultetet for Pædagogik og Samfundsvidenskab. Tilknyttet pædagoguddannelsens specialisering i social- og specialpædagogik og forskningssatsningen Pædagogik, Ungdom og Urbanitet.

LITTERATUR:

- Boligministeriet 2019: file:///C:/Users/jgu/Downloads/ghettolisten-2019-007.pdf
- Gilliam, Laura, (2009). *De umulige børn og det ordentlige menneske. Identitet, ballade og muslimske fællesskaber blandt etniske minoritetsbørn*. Aarhus Universitetsforlag.
- Gilliam, Laura, (2018). *Minoritetsdanske drenge i skolen. Modvilje og forskelsbehandling*. Aarhus Universitetsforlag.
- Kalkan, Hakan (2018). *Gadekultur, gadens økonomi og respekt - på Nørrebro*. Disputats. Københavns Universitet.
- Københavns kommune, (2017). *Politik for udsatte byområder*.
- Skovse, Astrid Ravn (2018): *Udgangspunkter og orienteringspunkter. En undersøgelse af socio-geografisk orientering, hverdagsmobilitet og sproglig praksis blandt unge to steder i Danmark*. Det Humanistiske Fakultet, Københavns Universitet.
- Wacquant, Loïc (2018): *Byens udstødte – en komparativ sociologi om den avancerede marginalisering*. Nyt fra samfundsvidenskaberne.

NOTER:

1. Materialet stammer fra en igangværende undersøgelse i flere klubber og boligområder i København. De seks interviewa, der refereres til her, er gennemført i forbindelse med observationer i klubben over fire uger i eftersommeren 2019.